

Skriv, skriv, skriv!

2004

Om att skriva.

7 författarintervjuer.....Claes Holmström
Stefan Ekberg
Henning Mankell
Klas Östergren
Christine Falkenland
Bodil Malmsten
Chenjerai Hove

22 goda råd till dig som skriver.....Var envis, ge aldrig upp!

188 adresser till svenska förlag..... Nu med webb- och e-postadresser.

Astrate Förlag

Christer Pettersson ISBN: 91-972663-8-8

Inledning

Det är många som skriver, runt om i Sverige. Men det är få som får chansen att publicera sig.

När jag var med och startade den nu insomnade kulturtidskriften Ny Litteratur! 1994 hade vi som målsättning att erbjuda en arena för nya skribenter, och att också fortlöpande skriva "om att skriva" så att våra läsare skulle kunna utvecklas i sitt skrivande. För genom att utvecklas i sitt skrivande ökar ju chanserna att bli publicerad.

Denna tredje upplaga av "Skriv, skriv, skriv!" har samma målsättning: att du ska utvecklas i ditt skrivande. Tre år har gått sedan den förra utgåvan och helt nytt för denna upplaga – förutom att vi publicerar fler författarintervjuer, uppdaterade förlagsadresser, fler tips för dig som skriver, hemsidesadresser och e-postadress till de förlag som har en sådan (vilket gör det möjligt att på förhand få reda på vilken typ av litteratur respektive förlag ger ut) – är att vi nu även tipsar om länkar till skrivarskolor och andra bra webbplatser för dig som skriver.

Det finns gott om plats i marginalen på alla sidor, för att du ska kunna vara aktiv i ditt läsande. Ta vara på detta och kommentera aktivt och kritiskt det du läser. Genom att läsa författarintervjuerna och genom att ta till dig och fundera kring de råd som presenteras i kompendiet hoppas och tror jag att du ganska snart ska märka att du utvecklas i ditt skrivande. Och när du känner att dina alster börjar bli tillräckligt bra har du också tillgång till ett stort antal förlagsadresser.

Målsättningen är också att framöver – mellan utgåvorna – erbjuda relevant och uppdaterad information på Internet under adressen: www.skriv.se. Denna webbplats kommer enligt planerna att öppnas första kvartalet 2004 – men maila gärna din e-postadress till förlaget (astrateforlag@hotmail.com), så få du fortlöpande mer detaljerad information.

Utöver möjligheten att sända manus till förlag, anordnas också regelbundet skrivartävlingar av olika tidskrifter och förlag. Nämnas bör också möjligheten att ge ut det du skriver själv (till exempel via Författarens Bokmaskin, som varit verksamma i mer än 30 år nu: www.bokmaskinen.se).

Till sist vill jag önska dig lycka till med ditt skrivande. Och kom ihåg: ge aldrig upp! Bokhistorien är full av berättelser om förlag som sagt nej till författare som Ulf Lundell och John Kennedy Toole. Blir du refuserad – ta det som en utmaning. Skriv mer. Skriv annorlunda. Och skicka in ditt manus igen.

Lycka till med ditt skrivande!

Stockholm i augusti 2003

Christer Pettersson

Hjälp oss att göra denna

publikation ännu bättre!

**Har du synpunkter eller kommentarer rörande
”Skriv, skriv, skriv!”?**

Hör i så fall av er till:

Christer Pettersson
c/o Astrate Förlag
Repslagargatan 18
118 46 Stockholm

Du kan även maila till:

astrateforlag@hotmail.com

© Christer Pettersson, 1994-2003.

Foto: © Mia Pettersson.

Layout: Loeb Form.

Tryck: Samhall AB, Grafiska avdelningen, Norrköping 2004.

Första upplagan. ISBN: 91-972663-8-8.

Detta verk är skyddat av upphovsrättslagen.

Kopiering är förbjuden utöver eventuella avtal.

Claes Holmström

Claes Holmström, född 1966, har skrivit romanerna "Tredje stenen från solen" (1994), "Startpistolen" (1997) och "Grand Slam" (2001).

Minns du när böcker blev viktiga för dig?

– Jag började läsa när jag var ganska liten, de här ungdomsböckerna, då blev jag en riktig bokslukare. Sedan tappade jag intresset helt under några år, glappet innan man går över till vuxenlitteratur, som jag kom igång med någon gång när jag var 17-18 år. Och då började jag sluka den typen av litteratur. Sedan höll jag på med det slukandet tills jag började skriva min första bok, när jag var 25 ungefär. Jag läste allt möjligt, men bra böcker – jag undviker skräp. Om det går. Det tar så lång tid att läsa en bok och jag vill inte slösa bort min tid.

Sedan jag började skriva själv har jag läst allt mindre. Jag vet inte hur det kommer sig. En annan lustig grej är att jag skriver långsammare sedan jag fick korrekturläsa det jag själv skrivit. Då gick det verkligen i slow motion och det har smittat av sig på mitt vanliga läsande. Jag har en hemsk noggrannhetsmani när jag korrekturläser. Det kan ta tio minuter att läsa en sida.

Nu fastnar jag också på tekniska saker, som "Hur har han lagt upp det här kapitlet" – sådant som man aldrig tänkte på förut. Det är lite synd, glädjen är inte riktigt densamma med läsandet.

Vad läser du just nu?

– "Lång fin blond" av Claes Carlsson, han debuterade för något år sedan. Jag har precis läst Per Hagmans senaste novellsamling, men den tyckte jag var ointressant.

När började du satsa på skrivandet?

– Jag var 25 och hade misslyckats med mitt musicerande, som jag trodde var min grej i livet. Men jag var dålig sångare och ännu sämre gitarrist. Jag var inte med i något band, utan jag satt hemma själv. Och trodde att jag var riktigt bra... När jag sedan insåg att det inte var så bra som jag hoppats, så försökte jag med nästa grej – skrivandet. För att se hur det skulle gå. Jag började direkt med första kapitlet av det som skulle bli "Tredje stenen från Solen".

Tidigare hade jag bara skrivit musiktexter, som jag förvisso lade ned mycket tid på. Men det är ju mer som poesi.

Hur lång tid tog det att skriva "Tredje stenen från Solen"?

– Ett år tog det. Från sommaren 1992 till sommaren 1993. Den färdiga manuset skickade jag till två förlag: Norstedts och Wahlström&Widstrand. Jag ville inte skicka till Bonniers eftersom de redan gett ut Per Hagman, och jag trodde därför att mina chanser till att

bli publicerad skulle vara mindre. Båda förlagen var intresserade, vilket var en positiv överraskning.

Hur kom det sig att du valde Norstedts?

– Personkemi. Jag märker direkt om någon är på samma våglängd som jag själv – det tar bara en minut... Jag hade verkligen tur som träffade så rätt när det gäller Norstedts och den förläggare som jag hade för mina första två böcker. Tyvärr gick han sedan i pension. Han förstod verkligen vad jag ville säga mellan raderna. Det finns folk som helt missat humorn i mina första två böcker.

Hur skriver du?

– Jag skriver alltid för hand, smått, smått med kulspetspenna så man får plats med mycket och slipper bläddra tillbaka; fem-sex boksidor kan rymmas på ett A4. När jag väl är klar med en bok brukar jag få sitta två månader och skriva rent, ingen kan ju läsa den lilla stilen...

Den första skrev jag rent på maskin, men sedan har jag fått låna en dator från förlaget.

När jag skriver sitter jag också hela dagarna och jobbar otroligt hårt. Vad kan man mer göra än skriva all sin vakna tid under ett år, vilket var fallet med min senaste bok, "Grand Slam"?

Mellan din förra bok, "Startpistolen", och "Grand Slam" har det gått fyra år fast du hade ambitioner om en högre utgivningstakt – hur kommer det sig?

– Jag fick problem efter "Startpistolen". Jag hade hoppats kunna hålla ett högt tempo, ge ut en riktigt bra bok vartannat år, som Ulf Lundell och Klas Östergren... men något blev fel. Det var en kombination av olika saker, viktigast var nog att Startpistolen inte fick det mottagande den var värd. Just då fattade jag nog inte hur hårt det verkligen tog mig, jag tappade all motivation att sätta mig ned och göra något lika jobbigt en gång till. I samma veva slutade också min förläggare på Norstedts, han som trodde så mycket på mig.

Kanske hade jag också fått lite hybris och trodde det bara var att lyfta en penna; jag hade ju aldrig haft några motgångar med mitt skrivande. Men till slut bestämde jag mig igen, och låste in mig under ett års tid. Och som genom ett trollslag så blev det bra igen.

Berätta om din nya bok, "Grand Slam".

– Den har tre olika huvudpersoner, som alla har lika mycket utrymme. Den utspelar sig runt hela jordklotet. Vilket krävde mycket research, extremt mycket. Jag har ju inte själv kunnat resa till Antarktis... Jag är mycket noggrann när det gäller fakta, annars kan ju läsaren tappa förtroendet.

Jag kan också säga att huvudpersonen i min första bok, Jimmy Hjort, är en av de tre huvudpersonerna i "Grand Slam".

Vad har du för inspirationskällor, förutom andra författare?

– Musik. Och inte minst film. Jag kan verkligen bli inspirerad av filmer. En filmgenre som jag

är svag för är amerikansk 70-talsfilm; det konstnärliga 70-talet tycker jag överhuvudtaget är inspirerande. Filmer som Den sista föreställningen, Fågelskrämman, Fat City, Taxi Driver, Midnight Express och The Deer Hunter. Fantastiska filmer.

Vad tycker du utmärker en bra författare?

– Att man blir berörd. Samma sak gäller musik och film. Att bli omskakad, att tänka på ett nytt sätt. Gärna i kombination med att det finns ett budskap. Bra författare tycker jag till exempel är Klas Östergren, Ulf Lundell, Charles Bukowski, Bret Easton Ellis och Joseph Heller. Författare som aldrig är tråkiga, men samtidigt aldrig ytliga.

Jag har svårt för böcker som är för osannolika och tramsiga, till exempel "Liftarens guide till Galaxen", även om den förvisso var underhållande.

Har du några råd till nya författare?

– Läs en massa böcker innan du lyfter pennan. Det andra är nog att man bör ha något att säga. Jag misstänker att många som tänkt sig att skriva en roman kanske inte riktigt fokuserar på det, att ha något att säga utan bara skriver rakt av. Viktigt är också att inte krångla till det, att undvika att bli pretentiös.

– En annan sak som jag gör när jag skriver – jag vet inte om det passar alla – är att redan innan jag skriver första kapitlet så har jag gjort ett schema, i stora drag eller till och med kapitel för kapitel. Då slipper man köra fast och skriva om.

Stefan Ekberg

Stefan Ekberg, född 1965, har bland annat skrivit romanerna "Begagnad skateboard bytes mot livsinnehåll" (1990) och den "Den döende yupprien" (1992). Han har länge betraktas som en av Sveriges få unga författare som verkligen kan berätta en historia. Han är även intressant i en annan högst ovanlig aspekt: han är verksam både som författare, förläggare och försäljare. En inte helt vanlig kombination i den litterära världen.

Berätta lite om vad du har skrivit, förutom dina tre romaner.

– Såpa, 350 avsnitt av "Vänner&Fiender". Jag har slutat med såpan nu, men jag har en ungdomsserie på gång för TV4. Jag har även skrivit i DN, Damernas Värld, och i veckan som kommer åker jag till Halmstad för att göra ett reportage om att åka skidor i södra Sverige för tidningen Turist. Någon novell har det också blivit, bland annat till tidningen Kooperativa Affärer.

Sitter du hemma och skriver? Och skriver du på maskin?

– Hemma – än så länge. Jag har skrivit allt på dator, förutom min första roman som jag skrev om tre gånger på skrivmaskin. Finns det fortfarande de som skriver på maskin?

Skriver du varje dag?

– Ja, det gör jag. Jag jobbar vanliga arbetstider, nio till fem, åtminstone när det gäller beställningsjobb där det handlar mer om information än inspiration. Jag har ju barn, så jag skriver när de är på dagis och i plugget. Annars har jag mina bästa timmar från tio på kvällen till två på natten, då kommer man nära sig själv på ett annat sätt än på dagen. Det är mörkt och tyst.

Vad gör du när du kör fast?

– Jag tror det där handlar om planering. Man ska inte sätta sig där innan man vet vad man ska göra. Det lär man sig med tiden, när jag skrev min tredje roman visste jag helt plötsligt inte vart boken var på väg när halva var gjord. Jag stod och glodde ut genom fönstret en hel månad, det var fruktansvärt. Det tänker jag inte göra om. Nu är det bara planering som gäller, att ha ett synopsis klart innan man sätter sig där. Det har man också lärt sig genom att skriva såpa, man ska kunna tänka 60 avsnitt framåt.

Läser du mycket själv?

– Jag slutade nog läsa mycket böcker för sju år sedan, av rent praktiska skäl när vi fick vårt första barn. Nu är det på somrarna jag läser. Barn vänder upp och ner på rätt mycket...

Vad har du för inspirationskällor och drivkrafter när du skriver?

– Jag har avdramatiserat skrivandet, vill man berätta någonting så berättar man det. Däremot kan det från och till vara skönt att prata med andra som skriver. Jag är med på flera skivlistor på Internet, där jag brukar kolla vad som händer.

När började du skriva? När och med vad debuterade du?

– Jag började med att skriva dikter när jag var en 14-15 år. På riktigt – när jag bestämde mig för att nu måste det måste bli något – var jag nog en 23 år. Sedan var jag 26 år när jag debuterade med romanen "Begagnad skateboard bytes mot livsinnehåll".

När började det hända saker med ditt språk?

– Det var när jag bestämt mig för att nu får det bära eller brista.

Skrivandet, blir det lättare eller svårare med tiden? Kan det bli ett kneg?

– Tekniskt blir det lättare. Inspirationsmässigt kan det bli svårare, att försöka ta allt man skrivit ett steg till – annars är det ju ingen mening att hålla på. Och visst kan det bli ett kneg, att skriva såpa var ett kneg för mig.

Är kombinationen av olika genrer – romaner, såpa etc – givande?

– Det tror jag absolut, det befruktar varann hela tiden. Jag vill alltid flirta med läsaren, jag vill att han eller hon ska vända sida. Tillgänglighet är bra. Inget djupsinne för djupsinnets skull.

När började du att ta aktiv del i försäljningen av dina böcker?

– När jag fick veta att det fanns många böcker kvar av min debutbok, så det var väl 1992. Det var skitläskigt. Jag hade aldrig tidigare hört om någon författare som verkligen sålt aktivt förut. Första dagen gick jag upp till Wennergrens Center i Stockholm, där det finns mycket kontor, och ringde på och lämnade en förtryckt lapp. Dagen efter kom jag tillbaka och var övertygad om att ingen ville köpa boken. Men tre exemplar sålde jag, första dagen. För 150:- styck. Jag tror man måste ta bra betalt, för annars är det inget värt. Jag besökte väl sammanlagt 2.000 företag och sålde totalt 1.500 böcker – av min första och andra roman. Det var tur att det gick bra första dagen, annars hade jag nog lagt ner det – så skraj var jag.

Vad utmärker en bra författare?

– Egensinne. Inte djupsinne, utan egensinne.

Har du några råd att ge nya författare?

– Mitt tips är det här – ta den enklaste tänkbara kursen på Universitetet och se sedan till att du klarar den snabbt och skriv sedan under den lediga tid du har. Då får du fri tid att skriva, att verkligen se om det här med att skriva är något att satsa på. Det är mycket bättre än att gå runt och ondgöra sig för att man inte har tid att skriva. Själv läste jag praktisk svenska och text, bild & grafisk formgivning. När det gäller råd har jag bara ett att ge: ge aldrig upp. Det är hela tiden bara det handlar om: att vara envis.

Klas Östergren

Hur ser din arbetsdag ut?

– Jag har fruktansvärt fasta rutiner. Det finns så enormt mycket klokt sagt om det här med inspiration och transpiration, av vilket mycket är sant. I början skrev jag väldigt ofta till musik, jag hade speciella skivor jag lyssnade på. Det där försvann ganska snabbt. Idag är det tystnad, stenhård disciplin och så mycket regelbundenhet som möjligt. Det jag får gjort, det får jag gjort på förmiddagen.

Går du upp tidigt?

– Jag går upp tidigt, och sen sitter jag där fram till klockan ett. På morgonen är man klar, ren, det finns en sorts eufori som hör den mycket, mycket tidiga morgonen till; även om man sovit lite för lite, så är det en sorts nerv när en ny dag gryr.

Vad gör du när du kör fast?

– Man kan hamna i ett stadium av en berättelse då man undrar om det finns substans. Finns det någon mening? Är det här värt ett halvt, ett helt års arbete till? Kvalen är större idag än vad de var för tjugo år sedan. Ångesten finns där, det man lär sig är att hantera den, man lär sig aldrig att skriva bättre. Det är klart jag tycker det jag skriver idag är bättre än det jag skrev för tjugofem år sedan, det måste jag ju tycka, men det blir inte lättare, kraven höjs hela tiden och man hinner aldrig ikapp dem, någonsin. Och det är väl både en lycka och ett elände, men det man lär sig att få rutin på är hur man hanterar nerverna, inte i det allmänna livet men vad beträffar jobbet, där tycker jag att jag kan parera det som förr höll på att knäcka en fullständigt. Nu är det två dagars promenader, så kanske det löser sig.

Läser du mycket själv?

– Jag sitter med i en stipendienämnd, vilket innebär att jag i princip tar del av all svensk skönlitteratur som ges ut varje år. Det brukar bli ungefär 175 böcker per år.

Vad har du för inspirationskällor?

– Jag är fortfarande fruktansvärt inspirerad av musik, och den sista boken jag skrev är så att säga tonsatt, jag har haft musik i huvudet när jag skrivit vissa avsnitt. Det kan vara trivialmusik, jag talar inte bara om de stora klassiska kompositörerna. Jag lyssnar väldigt mycket på musik – men inte när jag sitter och skriver.

Skriver du på maskin?

– Ja, jag har fortfarande samma maskin som jag började med, en maskin jag ärvde när jag var

grabb, en Facit Privat. Jag har nog skrivit fem miljoner nedslag på den, och den har aldrig gått sönder. Den är egentligen avsedd att skriva sporadiska brev på, hade en sekreterare tvingats använda den hade hon antagligen begärt dubbel lön eller avsked. Jag har sett Ivar Lo:s skrivmaskin och det var en ännu primitivare sak. Där ser man vad motivationen innebär.

Vad utmärker en bra författare, vilka egenskaper är viktiga?

– Den som skriver är i något avseende rubbad, socialt störd.

Dels för att du dras till språket, oavsett om du skriver politiska satirer eller böcker om ditt sjäsliv så är det språket du hanterar, du vet att det är något skevt med det hela, du litar inte på språket, du har upplevt glappet mellan det sagda och det kommunicerade, du har märkt att språket döljer mer än det avslöjar.

Det kanske inte är medvetet, åtminstone inte i början, men du attraheras av det, och när du är beredd att sitta så länge ensam, avstå från det konkreta livet, då har du en störning i dig. Du kanske till och med föredrar detta. Det kanske kan låta provocerande för många men jag anser att det är så, även om det skrivande livet tar avstamp i det levande livet – genom skrivandet kan du göra om livet, förbättra tillvaron.

Det märkliga är att författare med åren har fått någon slags orakelroll, som har vuxit under de tjugo år som jag har varit med. Läsandet har förvisso ökat, behovet av det meditativa reflekterandet har också ökat, men även behovet att fästa sin tilltro till någon som kan eller försöker uttrycka någonting som är svårt. Det finns en väldig beundrarbenägenhet bland publiken, det finns ett nästan prästerligt drag över det hela.

En författare som alltför mycket figurerar i media och kanske till och med börjar tjäna rätt mycket pengar på detta förlorar sin trovärdighet, för mig är det så och jag tror att det är så för rätt mycket annan publik också.

Har du några råd att ge nya författare?

– Ett råd som jag har gett förut, det första och viktigaste, är att lita till dig själv, vänta dig absolut inget stöd från omvärlden och framför allt inte från den du älskar. Självständighet och mod, det är vad jag skulle vilja prioritera. Mod att vara sig själv, inte snegla för mycket på andra; därmed inte sagt att man inte ska sno från andra och inspireras av andra och härma i början – det är bara nyttigt, det är så man lär sig. De perioder när jag får råda mig själv och följa min egen rytm, då sitter jag vid skrivbordet i princip hela dagen för det händer någonting till slut, det kommer fram tjugofem rader, nästa dag kommer det fram hundra och tredje dagen kommer det fram fem A4. Ge inte upp. Men vänta dig heller inte någon respons från dina nära och kära, skrivmaskinen är en älskarinna, människor i ens omgivning blir svartsjuka på att man har så roligt därinne.

Chenjerai Hove

Av Chenjerai Hove, en av Zimbabwes mest framstående författare, finns två romaner utgivna på svenska: Ben (Legenda, 1990) och Skuggor (Symposion, 1995).

När började du skriva?

– Det började väl egentligen med skoltidningar i Secondary School, men det blev mer allvar när jag började min lärarutbildning i slutet av 70-talet. Det var först då jag själv började tro på min förmåga att skriva och jag skrev en del pjäser för en dramagrupp på skolan. Efter lärarhögskolan fick jag en lärartjänst i sydöstra Zimbabwe, samtidigt pågick inbördeskriget som värst. Jag såg och upplevde mycket lidande under dessa år och jag bestämde mig för att försöka skriva om vad jag sett och hört. Tider av krig är också tider av poesi.

Zimbabwe har en rik berättartradition, hur har den påverkat ditt skrivande?

– Min mor var en fantastisk historieberättare och jag är uppvuxen med hennes historier. När min första diktsamling kom ut 1982 fick jag höra att jag var "Zimbabwes svar på William Blake". Jag blev mer chockad än smickrad av det omdömet. Under min studietid läste vi tyvärr aldrig afrikansk litteratur, bara västerländsk. Det var T. S. Elliot och William Blake. Efter min första diktsamling förstod jag hur denna vinklade utbildning hade förstört mitt litterära tänkande, så jag tvingades gå tillbaka till mina rötter, tillbaka till den afrikanska berättartraditionen. Jag lyssnade och studerade. Jag var en riktig lärling. En afrikansk folksaga är cirkulär, inte linjär i sin tidsuppfattning. Därför måste en afrikansk roman också vara cirkulär i sin utformning.

Varifrån hämtar du din inspiration?

– Den finns alltid där. Jag förstår inte de som säger att de saknar inspiration. Livet är ju så fullt av händelser, av motsägelser. Livet är så komplext, så rikt. Kanske är det lättare i Afrika. Här finns det alltid inspiration. Man är alltid omringad av eller deltar i samtal. I Europa är det för mycket tystnad. Jag har ofta flera projekt på gång samtidigt. Innan jag färdigställt en bok har jag börjat på nästa och jag har alltid ett antal utkast till nya projekt liggande.

Skriver du varje dag?

– Förra året skrev jag precis varje dag, men nu tar jag en paus efter varje avslutat verk. Den bästa tiden på dygnet att skriva tycker jag är runt midnatt. Jag älskar nattens tystnad och lugn. När jag skriver vill jag inte bli störd av någonting. Jag brukar ställa klockan och gå upp runt midnatt och sedan arbeta fram till sex, sju på morgonen.

Hur är förlagsklimatet i Zimbabwe? Är det svårt att få sin bok publicerad?

– Det är väldigt svårt att få böcker publicerade idag. När jag började min bana var det annorlunda. Förlagen var på jakt efter unga, svarta författare. Nu är det ett helt annat ekonomiskt klimat och det är sällan man ser debutanter bli utgivna. Det finns ett stort intresse för att skriva och läsa i Zimbabwe idag, men folk har helt enkelt inte råd att köpa böcker.

Mer om Chenjerai Hove, och andra författare från Zimbabwe, kan du läsa om på Zimbabwe– Poetry International Web som återfinns på webbadressen: zimbabwe.poetryinternational.org.

Bodil Malmsten

Har du en tradition av läsande och skrivande med dig hemifrån?

– Min pappa var stockholmare och tillhörde en familj som hade böcker så det fanns lite böcker hemma, lite udda böcker, någon fransk nobelpristagare som hette Roger Martin du Gard som jag tror att jag nästan är den enda i min generation som har läst. Det där är väldigt hemligt hur det kommer sig att man intresserar sig för litteratur, man kan inte säga att det fanns någon påverkan eller någonting, syrran klättrade i träd och jag läste de där böckerna. Jag hade en drivkraft att läsa böcker, jag läser otroligt mycket böcker och det har jag alltid gjort. Det är kärnan i mitt liv, böcker.

När märkte du det?

– I åtta, nio, tio-årsåldern, sådär. Jag läste ”Idioten” när jag var tio-elva år. Men man läser ju böcker på olika sätt vid olika tidpunkter av sitt liv. För mig har det alltid varit böcker, och väldigt olika sorters böcker, väldigt brett.

Du läste mycket under hela din uppväxt, men när började du skriva?

– Jag skrev egentligen hela tiden, men jag kommer inte från en miljö där man kunde säga att man tänkte bli författare, sade man att man skulle bli sjuksköterska så tog man i. Jag vet inte hur det kommer sig, men rakt igenom mitt liv har jag föredragit en kväll med en bok jämfört med en kväll med folk, så är det bara. Jag kommer inte alls ihåg när jag blev publicerad första gången, jag skrev ju alltid, jag skrev små töntiga dikter när jag var tonåring och sedan har jag försörjt mig på att skriva. Facktidningar är jag jättemycket publicerad i, Metallarbetaren, Arbetaren, alla dagstidningar som finns har jag skrivit i.

Jag har alltid försörjt mig på sånt som haft med skrivande att göra, först var det barnprogram och barntexter och sen gjorde jag ganska mycket barnteater, sen översatte jag också mycket, men alltihop var ju skrivjobb. Jag översatte musicals på Oscars, "A Chorus Line", jag skrev en musikal om Pelle Svanslös. Jag höll på mycket med teater då. Så småningom insåg jag att jag mår bäst när jag bara skriver. En idealisk tidsperiod, det är en period när det inte står något i almanackan.

Sitter du hemma och skriver?

– Jag har haft en arbetslokal men jag hade inte råd att ha kvar den, så nu har jag en arbetsdel i våningen. Det var väldigt bra de där åren, det är svårt att inte svara i telefon och inte ta tvättstugan, svårt att vara helt egoistisk när man hemma, i arbetslokalen var det ju bara datorn.

Har du skrivit på dator länge?

– Tre-fyra år, och det tycker jag är kanonbra. Jag skrev en pjäs för Stadsteatern, det var en beställning från början. De hade en serie som hette "Ny svensk dramatik" och då hade jag blivit tillfrågad om jag ville skriva, och då hade jag sagt okej, men jag vill inte ha något beställningsarvode utan jag levererar när den är klar. Men när jag skrev så svällde pjäsen, jag kunde inte komma ur den, så jag sade till dem på Stadsteatern att det blir inget.

Sedan skaffade jag dator och då tänkte jag att jag använder det här materialet när jag lär mig datorn så jag skrev in en del och tänkte att jag kan kasta det sen, men när jag hade lärt mig datorn så hade jag pjäsen klar. För mig har det inte alls varit som folk säger, "Det är så farligt med dator, det blir så mycket, manusen blir större", det finns olika invändningar, jag tycker bara att det är ett helt otroligt redskap. Jag jobbar så att jag skriver på datorn på dagen och sedan printar jag ut det jag har gjort på kvällen, och sedan ligger jag i sängen med papperen och rättar med blyertspenna och på förmiddagen dagen efter för jag in ändringarna.

Skrivandet, blir det lättare eller svårare med åren?

– Själva skrivandet är lika svårt, det är svårt. Det är jättesvårt, man vet att man har skrivit och inte att det kommer att bli något, varje uppgift är lika svår, men jag tycker att det är roligt. Det som kanske sker med åren är att numera vet jag att den där förtvivlan är en del av den pakt man har gjort med sig själv när man valt det här, förtvivlan över att det går dåligt eller att man inte kan, eller att stå ut med att se att det är så dåligt som det är när det är dåligt, att det hör till och att försona sig med det. Det gäller att se till att man har

lust, se till att man orkar. Thomas Bernhard, han sade att det är isolering och ett orubbligt intellekt och att man ska hålla sig borta från de litterära modena, moderiktningarna.

Har du några råd att ge nya författare?

– Jag tycker att de ska läsa, jättemånga av de här yngre som jag är väldigt förtjust i, och som jag tycker är bra, jag tycker inte de läser tillräckligt. För mig skulle det vara omöjligt, men en massa människor kanske lever så bra att de inte behöver. Jag tycker nog ändå att jag drar till mig kunskap genom att läsa det som är bättre än det jag själv skriver, så jag vill få dem att läsa. Och skriva hela tiden. Hela tiden!

I en bok av Slas som kom ut hösten 1995, där skriver han en otroligt bra sak. De är bildkonstnärer i hans böcker och i den här är han målare. Han har haft någon utställning, och då har han gjort stockholmsbilder under ett halvår, en eller flera teckningar om dagen och så har han bara lagt dem i en hög och efteråt tittar han på dem; jättemycket är urdåligt, och sedan när han tittar på dateringen visar det sig att det som han fick ur sig som var bra väldigt ofta kom från en vecka där alla var bra, men det är inte så att man kan ta bort alla de veckor när allt är dåligt utan alla de dåliga veckorna är en förutsättning för den bra veckan, och då tänkte jag: ”stryk för”, för det skulle jag vilja trycka på något plakat och visa alla människor, att fatta att allt det dåliga måste göras för att det bra ska kunna vara, för den veckan, man kan inte ta ut den veckan. Jag tyckte det var en så suverän liknelse.

När jag skrev på kastanjaboken så var det kanske i arbetstid sammanlagt tre-fyra veckor när det bara flöt, när det bara var jätteroligt, jag ville inte prata med någon, jag ville inte gå ut, jag ville ingenting, jag kände att nu har jag verkligen flyt. Den korta tiden, resten var arbetsdagar, roliga arbetsdagar, förjävliga arbetsdagar, hemska arbetsdagar, men det var motsvarande Slas den där veckan. Och det skulle jag också ge som råd, tro inte att det blir bra när det går lätt, det är inte säkert, det kanske blir bra för att det är förjävligt. Att lära sig att stå ut med att man är dålig och veta att enda sättet att komma åt det är att fortsätta, att hårda ut.

Henning Mankell

Hur ser din arbetsdag ut när du skriver?

– Jag har alltid haft bra självdisciplin och små krav på arbetsomständigheter. Mitt problem är inte att komma igång, utan att sluta. Oftast skriver jag på förmiddagarna och en stund på kvällen. Tiden däremellan tillbringar jag på Teatro Avenida.

Är kombinationen skrivande och teater givande?

– Ja, att skriva är ett väldigt ensamt arbete medan teatern erbjuder en plats i en mitt av något. Att gå från skrivandet till teatern, att träffa människor och att delta i ett sammanhang, det är väldigt viktigt för mig.

När började du skriva?

– Jag började nog skriva i samma stund som jag lärde mig att läsa och skriva. Det var redan då en sensationell känsla att formulera meningar. Jag är så lyckligt lottad att jag egentligen aldrig reflekterat över att göra någonting annat än att skriva.

När och med vad debuterade du?

– Det beror lite på vad man menar. Jag fick en del publicerat i tidningar när jag var en sådär 15-16 år. Jag hade dock rätt tidigt bestämt mig för att vänta med att sända in ett helt manus till något förlag innan jag var helt säker på att det skulle bli publicerat – jag ville helt enkelt inte bli refuserad – så när jag var 23 år sände jag in romanen "Bergsprängaren" till Författarförlaget och den blev antagen. Innan bokdebuten skrev jag en del pjäser som spelats bland annat av Riksteatern.

Vilka drivkrafter har du i ditt skrivande?

– Även om mitt skrivande förändrats över åren så är nog drivkraften ungefär densamma: en sinnlig njutning av att berätta. Sedan har naturligtvis det jag skriver om förändrats, trots en stabil utgångspunkt i det att jag alltid vill relatera till verkligheten.

Har du, eller har du haft, några särskilda inspirationskällor för ditt författarskap?

– När det gäller författare som jag inspirerats av, så finns det hur många som helst och spännvidden är enorm. För att nämna några så uppskattar jag rapportören Jan Myrdal, epikern Väinö Linna och berättaren Gabriel García Marquez.

Christine Falkenland

När debuterade du som författare?

– Min egentliga debut gjorde jag i Grupp 90, Gedins antologi. De tog med ungefär en tredjedel av min första diktsamling; det var något slags Commedia dell'arte-pjäsa med små vidhängande dikter. Det var ett väldigt ambitiöst försök, ett typiskt förstlingsverk. Året efter, 1991, kom "Illusio" – som ungefär betyder djävulsuppenbarelse – ut.

När började du skriva?

– Jag började skriva väldigt tidigt, jag skrev väldigt mycket redan i skolan; små berättelser och dikter. Min mormor samlade ihop mina dikter när jag var åtta år och skrev ut dem på maskin, och gjorde ett litet häfte som hon, tyvärr, kallade "Christines bra och dåliga dikter". Det kändes inte så bra då, hon hade nog överkrav på mig. Samtidigt fick jag mycket uppmuntran från mina föräldrar.

Skrev du mest dikter?

– Ja, mest, men jag skrev även skräckberättelser när jag kom upp i tioårs-åldern. Ja, det var

mycket skräck. Jag är uppvuxen med Edgar Allan Poe och E. T. A. Hoffman. Jag var otroligt mörkrädd, och det är jag fortfarande. Det var mycket ensamma flickor i stora hus, och det slutade nästan alltid olyckligt.

När började det hända saker med ditt språk?

– När jag var tonåring började jag skriva dikter igen. Det var intuitiva dikter, och jag skrev väldigt mycket. Hela tiden och utan förbehåll, utan plan, men med ett slags estetik i grunden.

Ingen speciell form?

– Det var bara rakt av, men det tog ju form – min egen. Men det var säkert färgat både av Bibeln och av Ekelöf. Ett saktmod.

När tyckte du att du kunde gå ut med dikterna till en större publik?

– Det tyckte jag nog med en gång. Jag läste gärna upp redan från början, för föräldrar och vänner. Jag skickade aldrig in till tidningar, så Grupp 90 var första gången jag blev publicerad.

Skrev du annat än dikter?

– Jag skrev en roman. Den fick jag tillbaka från förlagen och den skulle väl komma tillbaka. Jag kan tycka att den var bra för min ålder, men jag tror inte de förstod hur ung jag var. De tyckte nog att jag hade krånglat till det. Att skriva en roman var inget stort steg för mig, jag har alltid hållit på med olika projekt, möjliga som omöjliga. Det är väl en god sak att jag alltid hållit ribban rätt högt, gärna provat på en svår form. Ibland fungerar det inte, men det är bra att prova på.

Höjs ribban med tiden?

– Ja, det är klart. Inte med tanke på vad andra ska tycka, men för min egen del. Man vill komma längre in. Det vore ju tråkigt om man tittade tillbaka på sina böcker och upptäckte att de blivit sämre med tiden.

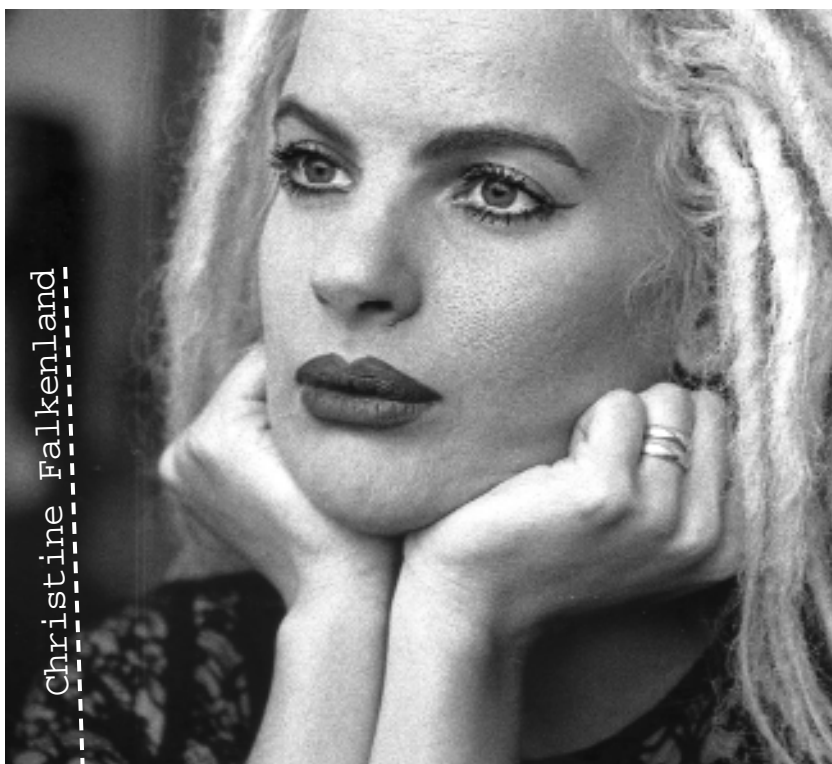
Jag tycker mina böcker blivit bättre, vilket inte betyder att det var dåligt från början men jag kan se att jag har utvecklats.

Skriver du varje dag?

– Poesi skriver jag varje dag. Jag har med mig min anteckningsbok överallt, och skriver när andan faller på. Prosa skriver jag på ordbehandlare, men annars skriver jag för hand. Ibland när jag sätter på datorn känns det som den maler: "Kom och skriv, kom och skriv." Det är en rätt bra början.

Vad har du för drivkrafter?

– Jag driver mig själv. Jag är intresserad av att veta mer om vem jag är, vad jag har för uttryck. Jag är rätt intresserad av mig själv... Jag skriver för mig själv och när jag sedan bearbetar det och tycker att det är konstnärligt uttryckt, då blir det ett anrop till en publik. Men jag har ingen som hänger över axeln på mig när jag skriver.

Inspirationskällor? Musik, mystik...?

– Till min första diktsamling skrev jag tre dikter när jag lyssnade till Metallicas "And Justice For All". Jag satt ensam och skrev och det blev en oerhörd takt i språket. Viss klassisk musik brukar jag ha på när jag skriver, det kan vara en ton som jag vill ha med i en bok eller bara ren bakgrundsmusik. Schubert är till exempel väldigt behaglig musik att ha på, det är starkt men inte alltför krävande. Just nu är det också mycket Ella Fitzgerald.

Har du några råd att ge "nya författare"?

– Att inte ha några idoler. Förebilder och inspirationskällor kan man ha, men jag tror att det är alldeles för många som har idoler. Det är rätt skönt att vara tjejpå det sättet, man har inte så många identifieringsmöjligheter. Många killar vill bli en ny Kerouac, eller en ny Lundell. Det måste vara otroligt svårt att leva upp till.

Självförtroende är också oerhört viktigt. Att förlåta sig själv, att tillåta sig själv att skriva barnsligheter, plattityder, patetik. Att inte ha så mycket förbehåll, att inte vara en hård kritiker hela tiden för då hamnar man i en slags förlamning. När jag skriver ligger ribban lågt, när jag sammanställer det jag skrivit är det tvärtom.

Ett av de bästa sätten att lära sig skriva är också att läsa mycket. Bara flyta med och tillägna sig andras goda verk, rytmen i orden, till slut flyter det ut i blodet. På sistone har jag haft en nostalgisk läsperiod, Hesse, Hamsun. Och nu tänker jag mycket mer på hantverket bakom än vad jag gjorde när jag var yngre.

22 råd till dig som skriver

Ur författarintervjuerna

1 . Övning ger färdighet, en sanning som gäller inom alla områden. ”Skriv, skriv och skriv. Det finns ingen annan väg.” Henning Mankell

2 . Skriv först, låt fantasin och kreativiteten ta överhanden. Döm sedan om resultatet är bra eller dåligt. Alla som skriver, skriver både bra och dåligt. Tillåt dig själv att göra samma sak. ”Självförtroendet är också oerhört viktigt. Att förlåta sig själv, att tillåta sig själv att skriva barnsligheter.” Christine Falkenland

3 . Läs mycket, och låt dig inspireras. Av stil, av ordval, av historier. Eller bara av glädjen att berätta. ”Jag tycker att de ska läsa. Många av de yngre författare som jag är väldigt förtjust i, jag tycker inte att de läser tillräckligt.” Bodil Malmsten

4 . Som sagt, låt dig inspireras, men kopiera inte vad andra skrivit. Lita på din egen röst. ”Den egna rösten är det enda du har. Den är ditt enda kapital. Papegojor är inga författare.” Klas Östergren

5 . Låt dig inte begränsas. Ämnen att skriva om finns överallt, det gäller bara att se dem... ”Jag förstår inte de som säger att de saknar inspiration. Livet är ju fullt av händelser, av motsägelser. Livet är så komplext, så rikt.” Chenjerai Hove

6 . ”En annan sak som jag gör när jag skriver – jag vet inte om det passar alla – är att redan innan jag skriver första kapitlet så har jag gjort ett schema, i stora drag eller till och med kapitel för kapitel. Då slipper man köra fast och skriva om.” Claes Holmström

7 . ”När det gäller råd har jag bara ett att ge: ge aldrig upp. Det är hela tiden bara det handlar om: att vara envis.” Stefan Ekberg

Allmänna råd

8 . Gå en skrivarkurs. Man kan inte lära sig allt på en skrivarkurs, men man kan få nya idéer, inte minst genom att träffa andra som skriver.

9 . Låt folk i din omgivning läsa det du skriver, och kräv av dem att de ska vara ärliga! Lyssna i gengäld till deras kritik och finner du den befogad: skriv om.

10 . Rutiner kan vara bra, att till exempel skriva lite varje dag även om lusten inte alltid finns där. Men erfarenheten säger ju – som väl alla hört vid det här laget – att inspiration och talang inte räcker, hårt och gärna dagligt arbete krävs också.

11 . Det kan också vara en god idé att inte föra in för många karaktärer i en berättelse. Ju fler personer du ska beskriva, ju längre blir texten och ju snårigare blir det att

hålla reda på alla människor. Och kanske hamnar du längre och längre ifrån din ursprungliga idé och tanke, din ursprungliga lust att berätta.

12 . Använd inte ord du inte behärskar. Alla kan inte, som Gunnar Sträng, pröva sig fram och ”innovera”. Det krävs inte ett komplicerat språk för att berätta en bra berättelse, ett bra exempel på det är inte minst Pär Lagerkvist.

13 . Var stolt över vad du skrivit. Skicka inte in ofärdiga manus, eller – ännu värre – kladdiga, dåligt utskrivna eller i annat hänseende dåligt förberedda manus som signalerar ”dålig kvalitet”.

14 . Ha tålamod. Det tar tid att utveckla sitt skrivande.

15 . Göm inte det du skrivit i en byrålåda. Då kommer det definitivt aldrig att bli publicerat. Var istället aktiv! Skicka runt dina dikter, dina noveller eller ditt manus. Har du inte tillräckligt med material: Skicka enstaka dikter eller noveller till tidningar du ser brukar publicera litterärt material. Och – ge aldrig upp! Många stora författare fick kämpa länge innan de blev utgivna första gången. Och många förlag ångrar idag att de sa nej...

Praktiska råd

16 . Ta kopior på det du skrivit. Förlagen sänder normalt tillbaka de manus de erhåller från författare, men räkna inte med det.

17 . Leta upp några förlag du själv tror kan vara aktuella. Har du ingen aning om vilka förlag du ska skicka ditt manus till: gå till närmaste bokhandel eller bibliotek för att se efter vilka förlag som ger ut den typ av litteratur du själv skriver. Eller besök respektive förlags hemsida på Internet (många förlag har hemsidor idag).

18 . Skicka in kopior av dina dikter, dina noveller eller ditt romanmanus, tillsammans med ett brev där du presenterar dig själv. Ring eller e-posta gärna förlaget först för att förvissa dig om att de ger ut den typ av litteratur du skriver – det kostar ju ändå en del att skicka runt manus, så här kan du spara kronor och onödig väntan på ingenting.

19 . Om de inte svarar inom 10 - 12 veckor, ring eller maila och hör efter att de verkligen fått manuset och ifall de läst det. Påpeka gärna att även om de inte finner det vara möjligt att ge ut din bok, så skulle du uppskatta en skriftlig kommentar från lektören, inte bara ett 'Nej, tyvärr kan vi inte ge ut din bok'-brev.

20 . Spar alla svar du får, för anteckningar om hur det gick, varför du tror att det gick just så, vad de sa på telefon, hur lång tid det tog. Gav de några tips om ditt skrivande? Kan du lära dig av dessa? Hur? Lika viktigt som att inte ge upp är att hålla ordentlig koll på varför det gick bra en gång, men mindre bra en annan.

21 . Delta i litterära tävlingar! Novelltävlingar, dikttävlingar, romantävlingar. Ett antal arrangeras varje år inom varje genre.

22 . Till sist kan det vara värt att nämna möjligheten att själv ge ut det man skrivit. Det är inte få författare som börjat på detta sätt. Men, det vill vi påpeka i all välmening, det är svårt och kräver mycket jobb att nå ut i någon större utsträckning och att själv ansvara för tryck, distribution och marknadsföring.

För mer information, se t.ex: Författares Bokmaskin, www.bokmaskinen.se.

Lycka till med ditt skrivande!

På nästa sida börjar förlagsadresserna, sedan följer länktips med fokus på skrivande och skrivarskolor. Vi har gjort vårt bästa för att alla adresser – såväl fysiska som på webben – ska vara aktuella, men självfallet kan förändringar ha ägt rum. Ett mindre antal förlag saknar vi, som ni kommer att se, tyvärr webbadress och/eller telefonnummer till.

Vi vill även, i all välmening, påpeka att ett antal av förlagen är små vilket innebär att de kanske ej har resurser att svara alla som sänder in manus. För att spara tid och pengar rekommenderar vi er att besöka förlagens hemsidor och att kontakta respektive förlag per e-post innan ni sänder in manus per brev.

Tipsa oss om nya förlag och nya länkar på:

astrateforlag@hotmail.com.

Förlag och anteckningar

Förlagen presenteras i formatet:

Förlagets namn
Förlagets postadress
Förlagets telefonnummer
Förlagets hemsida
Förlagets e-postadress

A&O Böcker

Kristallvägen 92
126 78 Hägersten
www.aobocker.se
info@aobocker.se

Academia Adacta AB

Forskningsbyn IDEON
223 70 Lund
046-286 59 60
www.academia-adacta.se
info@academia-adacta.se

Aegis Förlag

Box 1579
221 01 Lund
046-14 34 81
home.swipnet.se/~w-29980/
aegis@swipnet.se

Affidavit Förlags AB

Tunbytorpsgatan 7
721 37 Västerås
021-81 51 00
www.sportforlaget.com
info@sportforlaget.com

Affärlitteratur AB

Box 555
581 07 Linköping
Tel 013-31 07 01
www.affarslitteratur.se
info@affarslitteratur.se

Akademiförlaget Corona AB

Box 5
201 20 Malmö
040-18 94 80

och:

Box 5103
402 23 Göteborg
031-81 34 10
www.akg.cor.se
kundservice@cor.se

Albert Bonniers Förlag

Box 3159
103 63 Stockholm
08-696 86 20
www.albertbonniersforlag.com
info@abforlag.bonnier.se

Alfabeta

Box 4284
102 66 Stockholm
08-714 36 30
www.alfamedia.se
info@alfamedia.se

Alhambra Förlag

Box 273
244 02 Furulund
046-73 80 10
www.alhambra.se
alhambra@alhambra.se

Alinea Förlag

Trädgårdsvägen 18 A
181 62 Lidingö
08-661 95 40

Almlöfs Förlag

Gotlandsgatan 48
116 65 Stockholm
08-644 95 50
www.almlofsforlag.se
info@almlofsforlag.se

AMA Förlag

Dalviks Gärd, Sävare
531 91 Lidköping
0510-500 27

Anamma Böcker

Box 7031
402 31 Göteborg
031-13 50 32
www.anamma.se
redaktionen@anamma.se

Antroposofiska Bokförlaget

Skebokvarnsvägen 336
124 50 Bandhagen
08-99 78 29

Arbor Publishing

Box 26212
100 41 Stockholm
08-611 60 30

arriba.se bokförlag

Box 6001
200 11 Malmö
040-29 86 70
www.arriba.se
info@arriba.se

Artemis Bokförlag/Norrlandsförlaget

Industrivägen 17A
931 33 Skellefteå

Artos Förlag

Kyrkstadsvägen 6
931 33 Skellefteå
0910-77 9102
www.artos.se

Askerö Förlag

Stjärnbäcksgatan 5 A
216 20 Malmö
040-13 43 14
www.askero.se

Atlas Förlag

Drottninggatan 83
111 60 Stockholm
08-10 96 05
www.arenaek.se/atlas/

B & T Förlag

Box 65
162 11 Vällingby
08-620 19 00

B. Wahlströms Bokförlag

Box 30022
104 25 Stockholm
08-619 86 00
www.wahlstroms.se

Bakhäll

Box 1114
221 04 Lund
046-12 61 82
www.bakhall.com

Bengt Forsbergs Förlag AB

Södra Tullgatan 4
211 40 Malmö
040-763 20
www.forsbergsforlag.se
info@forsbergsforlag.se

Berghs Förlag

Box 45084
104 30 Stockholm
08-31 65 59
www.berghsforlag.se
info@berghsforlag.se

Bilda Förlag

Box 42053
126 13 Stockholm
08-709 04 00
www.bildaforlag.se

Bildningsförlaget

Västra Sörby

387 92 Borgholm

0485-56 62 36

www.kackelstugan.com/html/bildningsforlaget.html**Bläckfisken**

Box 5367

402 58 Göteborg

031-778 08 71

Bo Ejeby Förlag

Box 31036

400 32 Göteborg

031-20 61 45

www.ejeby.sebo@ejeby.se**Boart Förlag**

Påskbergsgatan 2

412 68 Göteborg

031-35 95 36

fly.to/boartboa.karlsson@swipnet.se**Bokbandet c/o Ljung Nordenskiöld**

Swedenborgsgatan 3

118 48 Stockholm

08-642 72 55

www.bokbandet.sebokbandet@telia.com**Bokförlaget Atlantis**

Sturegatan 24

114 36 Stockholm

08-783 04 40

mail@atlantisbok.se**Bokförlaget Atlas**

Drottninggatan 83

111 60 Stockholm

08-10 96 05

www.arenagruppen.org

Bokförlaget Aqua Flora AB

Blecktornsstigen 22
116 66 Stockholm
08-640 80 28

Bokförlaget Arena AB

Box 2246,
331 02 Värnamo
0370-69 96 00

Bokförlaget Biliv

Fornminnesvägen 11
152 57 Södertälje
08-550 699 40
user.tninet.se/~euz990h/
biliv@ebox.tninet.se

Bokförlaget Bra Böcker

Södra Vägen
263 80 Höganäs
042-33 90 00
www.bbb.se

Bokförlaget Cordia AB

Box 111 75
404 24 Göteborg
031-774 03 33
www.cordia.se
forlaget@cordia.se

Bokförlaget DN

Box 703 21
10723 Stockholm
08-696 84 77
www.bokforlagetdn.se
bokforlagetdn@bokforlagetdn.se

Bokförlaget Fingraf

Box 4084
151 04 Södertälje
08-550 300 23

Bokförlaget Forum

Box 70321
107 23 Stockholm
08-696 84 40
www.bok.bonnier.se/forum

Bokförlaget HEGAS

Strömshagsv. 6
610 40 Gusum
0121-623 80
www.algonet.se/~hegas

Bokförlaget Korpen

Box 31036
400 32 Göteborg
031-701 72 70

Bokförlaget Kvadraten

Box 26234
100 40 Stockholm
08-10 90 33

Bokförlaget Lejd

Bjurholmsg. 3 A
116 38 Stockholm
08-642 59 61

Bokförlaget Libris

Box 1213
701 12 Örebro
019-20 84 00
www.libris.se

Bokförlaget Mareld

Sigtunagatan 3
113 22 Stockholm
08-33 99 87
www.mareld.se

Bokförlaget Minotaur AB

Hyreg. 14
Box 445
201 24 Malmö
040-611 99 39
www.minotaur.se
info@minotaur.se

Bokförlaget Murbräcken

c/o Johansson
Ö. Hoby – Tegelbruksgården
276 36 Borrbby
0414-30053

Bokförlaget Nya Doxa

Box 113
713 23 Nora
0587-104 16
www.aim.se/Doxa/index.htm

Bokförlaget Opal

Box 20113
161 02 Bromma
08-28 21 79
www.opal.se

Bokförlaget Origo

Kungsgatan 62 4tr
111 22 Stockholm
08-21 52 15

Bokförlaget Pontes

Rösgatan 1
453 30 Lysekil
0523-121 62

Bokförlaget Perenn

Trebackalångg. 118
281 42 Hässleholm
0451-899 95
www.perenn.com
info@perenn.com

Bokförlaget Poesi o Kultur AB

Villa Edith
Box 4040
250 04 Helsingborg
042-29 08 07

Bokförlaget Rabén Prisma

Box 45 022
104 30 Stockholm
08-457 03 00
www.raben.se
rabén-sjögren@rabén.se

Bokförlaget Renässans

Haga Kyrkogata 28B
411 23 Göteborg
031-13 70 45

Bokförlaget Robert Larson

Box 6074

121 06 Johanneshov

08-732 84 60

www.larsonforlag.seinfo@larsonforlag.se**Bokförlaget Semic**

Box 1243

171 25 Sundbyberg

08-799 30 50

www.semic.sebokforlaget@semic.se**Bokförlaget Senhal**

S:t Olofsg. 22 B

753 11 Uppsala

018-14 54 50

medlem.spray.se/senhal/l.baeaernhielm@swipnet.se**Bokförlaget Settern**

Florshult

286 92 Örskelljunga

0435-800 70

www.settern.seinfo@settern.se**Bokförlaget Signum**

Box 1135

221 04 Lund

046-14 48 13

www.signumbok.seinfo@signumbok.se**Bokförlaget Skarabé**

Box 1114

221 04 Lund

www.novapress.se**Bokförlaget Spektra**

Box 7024

300 07 Halmstad

035-360 30

www.nok.se

Bokförlaget T. Fischer & Co

Norrländsgatan 15

111 43 Stockholm

08-24 21 60

www.fischer-co.se**Bokförlaget Tiden, barn- och ungdom**

Box 45022

104 30 Stockholm

08-457 03 00

www.raben.se/tiden**Boknöje AB**

Box 1253

251 12 Helsingborg

042-13 64 15

www.boknoje.seinfo@boknoje.se**Bokskogen**

Box 7048

402 31 Göteborg

031-14 94 13

Boréa Bokförlag AB

Trillvägen 11

905 92 Umeå

090-70 16 90

Boströms Förlag

Hasselquistvägen 19 A Itr

121 46 Johanneshov

046-221 02 20

www.bostroms.tm**Brain Books AB**

Box 344

551 15 Jönköping

036-16 75 25

www.brainbooks.se**Brombergs Bokförlag**

Box 12886

112 98 Stockholm

08-562 620 80

Brutus Östlings Bokförlag Symposion

Box 148
241 22 Eslöv
0413-606 10
www.symposion.se

Cadeseus AB

Kungsgatan 15
302 45 Halmstad
035-12 46 64

CAL-förlaget

Box 151
432 24 Varberg
0340-104 91

T Carlsson Bokförlag AB

Stora Nygatan 31 Itr
111 27 Stockholm
08-411 05 12

Daidalos

Box 12304
402 43 Göteborg
031-42 20 45

Egmont Richter AB

205 75 Malmö
040-38 06 00
www.egmont.se

Ekbackens Förlag

von Platensgatan 38
552 48 Jönköping
036-16 41 09

Ekelunds Förlag AB

Box 2050
169 02 Solna
08-82 13 20
www.ekelunds.se
education@ekelunds.se

Ekerlids Förlag

Gamla Brogatan 26
113 90 Stockholm
08-736 31 60
www.ekerlids.com
info@ekerlids.com

EKO, Bokförlaget

Övre Slottsgatan 18A
753 12 Uppsala
018-12 11 10

Ekströms Förlag, G.

Box 462
581 05 Linköping
013-11 41 75

Ellerströms Förlag

Karl XI-gatan 5B
222 20 Lund
046-32 32 95
www.ellerstroms.se

En bok för alla AB

Box 2175
103 14 Stockholm
08-24 08 17
www.ebfa.se

Energica/HÄLSA-Böcker

Box 8
794 21 Orsa
0250-420 55
www.energica.se

Eriksson & Lindgren Bokförlag AB

Box 12085
102 23 Stockholm
08-652 32 26
www.eriksson-lindgren.se

Eruts Förlag AB

Solfågelsvägen 11A
420 17 Olofstorp
0302-209 29

Fabel Förlag

Nybrogatan 34
114 39 Stockholm
08-86 90 80

Fischer & Co, Bokförlaget

Norrlandsgatan 15
111 43 Stockholm
08-24 21 60
www.fischer-co.se

Fröja Bokförlag

Hjärnegatan 10
112 29 Stockholm
08-652 14 55

Författares Bokmaskin

S:t Eriksgatan 10
102 22 Stockholm
08-785 03 85
www.bokmaskinen.se

Förlag Kolibri

Geijersgatan 35 A
216 18 Limhamn
040-16 13 71

Förlaget Futurum

Box 11 057
580 11 Linköping
013-15 85 72
www.forlagetfuturum.com

Förlagshuset Gothia AB

Box 15169
104 65 Stockholm
08-462 26 60
www.gothia.verbum.se/fg/index.shtml

Gammafon

Box 4161
102 64 Stockholm
08-702 06 20
www.gammafon.se

Gastronomiförlaget Gunnar Sätre

Bosögården
181 90 Lidingö
08-767 05 11

Gavrilo Förlag

Marielund
647 92 Mariefred
0159-124 80

Gidlunds Bokförlag i Hedemora

Box 123
776 23 Hedemora
0225-77 11 55
www.kulturpool.se/gidlunds

Gleerups Förlag AB

Box 367
201 23 Malmö
040-20 98 00
www.gleerups.se

Hagman Förlaget

Agnegatan 28
112 29 Stockholm
08-650 23 32

Hallgren & Fallgren

Box 209
751 04 Uppsala
018-15 53 90
www.hallgren-fallgren.se
info@hallgren-fallgren.se

Heidruns Förlag

Fensbol
685 93 Torsby
0560-421 26
www.heidruns.se
info@heidruns.se

K. Hjelm Förlag AB

Box 1405
751 44 Uppsala
018-12 78 88
www.hjelms.se
info@hjelms.se

HF's Förlag

Box 67
692 22 Kumla
019-58 14 00

Häggblunds Förlag

Svartmangatan 27
111 29 Stockholm

ICA Bokförlag

Stora Gatan 41
721 85 Västerås
021-19 40 00
bok.forlaget.ica.se
bok@forlaget.ica.se

Ida Bokförlag

Östergatan 7 B
211 25 Malmö
040-30 60 92

Informationsförlaget

Box 6884
113 86 Stockholm
08-34 09 15
www.informationsforlaget.se
red@informationsforlaget.se

Interpublishing AB

Box 27217
102 53 Stockholm
08-663 22 01

Isis Förlag AB

Box 10234
100 55 Stockholm
08-663 74 24

ISL Förlag AB

Oljevägen
418 78 Göteborg
031-64 04 60

Jippii Förlag

Box 97
191 22 Sollentuna
08-35 67 47
www.jippii.nu
info@jippii.nu

Kalejdoskop

Box 125
296 22 Åhus

Karin Förlag

Hertig Carls väg 57
151 38 Södertälje
08-55 44 06 33

Karusell Förlag

Box 5521
102 45 Stockholm
08-663 70 01

Kentaur

Idungsgatan 27
214 46 Malmö
040-96 95 26
www.kentaur.nu
kentaur@hem2.passagen.se

KM-Förlaget

Box 66
578 22 Aneby
0380-418 15
www.kmforlaget.com
km-forlaget@telia.com

Kykeon

Finnigatan 3
223 62 Lund

Kylén Förlag AB

Tidaholmplan 22
121 48 Johanneshov
08-644 24 59
kylenutb@swipnet.se

Laila Wikström Förlag

Jöns Davids Väg 17
954 42 Södra Sunderbyn
0920-261 141
www.lailaw.com
lailaw@mail.interact.se

Lars Hökerbergs Bokförlag

Fleminggatan 21
112 26 Stockholm
08-24 43 60
hokerbook@ebox.tninet.se

Leopard Förlag

S:t Paulsgatan 11
118 46 Stockholm
08-20 31 40
www.leopardforlag.se
info@leopardforlag.se

Lewén Förlags AB

Tosterup
273 91 Tomelilla
0411-509 00
lewen.forlag@swipnet.se

Lindelöws Förlag

Box 17133
402 61 Göteborg
031-84 67 10
www.lindelow.nu
lindelows.bokforlag@telia.com

Linnaeus Förlag

Box 555
581 07 Linköping
013-31 07 01

LL-förlaget

Box 4035
102 61 Stockholm
08-640 70 90
www.llstiftelsen.se/llforlaget/

LTs Förlag

Box 14171
104 41 Stockholm
08-453 87 25
www.nok.se/ltsforlag/
info@nok.se

Lundahls Förlag

Box 141
221 00 Lund
046-31 20 00
www.lundahls.se
info@studentlitteratur.se

Lutfisken AB, Musikförlaget

Möbelgatan 3
431 33 Mölndal
031-27 40 98
www.lutfisken.se
info@lutfisken.se

Läseleket

Hornsgatan 80
118 21 Stockholm
08-668 05 80
laseleket@telia.com

Läsförlaget

Box 7
142 21 Trångsund
08-771 06 40
forlaget.ab@swipnet.se

Megafon

Hökgatan 4
598 30 Vimmerby
0492-147 71
www.argus.se

Meritförlaget

Skattungsvägen 14
121 70 Johanneshov
08-81 50 67

Mitt Förlags AB

Box 17612
200 10 Malmö
040-23 63 30

Mosquito Böcker

S:t Eriksplan 9
113 20 Stockholm
08-31 31 91

Natur och Kultur

Box 27323
102 54 Stockholm
08-453 86 00
www.nok.se
info@nok.se

Nordiska Afrikainstitutet, Förlaget

Box 1703
751 47 Uppsala
018-15 54 80
www.nai.uu.se
nai@nai.uu.se

Norstedts Förlag

Box 2052
103 12 Stockholm
08-789 30 00
www.norstedts.se
info@norstedts.se

Nova Förlag

Kungsgatan 2B
223 50 Lund
046-12 12 48
www.novaforlag.nu
info@novaforlag.nu

Ord & Visor Förlag

Fäbodgatan 135
931 56 Skellefteå
0910-73 38 00
www.ordvisor.com

Ordfront Förlag

Box 17506
118 91 Stockholm
08-462 44 00
www.ordfront.se
info@ordfront.se

Pagina (dataförlag)

Box 2103
174 02 Sundbyberg
08-564 218 00
www.pagina.se
info@pagina.se

Paradisförlaget

Bågskyttegatan 3F
431 43 Mölndal
031-27 12 28

Paul Åströms Förlag

William Gibsons väg 11
433 76 Jonsered
031-795 66 00
www.astromeditations.com
info@astromeditations.com

Pedagogförlaget

Box 44
264 21 Klippan
0435-135 35

Platypus Förlag

Inspektörsgatan 4
252 27 Helsingborg
042-12 99 67
www.algonet.se/~platypus
mats@platypus-res.nu

Probus Förlag

Valhallavägen 108
114 41 Stockholm
08-660 76 15

Proprius Förlag

Floragatan 20
114 31 Stockholm
08-660 96 02
www.proprius.se
info@proprius.se

Prosperos Böcker

Box 34028
100 26 Stockholm
08-656 63 63
www.prosperos.se
info@prosperos.se

Psykologiförlaget

Box 47054
100 74 Stockholm
08-775 09 00
www.psykologiforlaget.se
info@psykologiforlaget.se

Rabénförlagen

Box 45022
104 30 Stockholm
08-457 03 00
www.raben.se
rabens-sjogren@rabens.se

Raster Förlag

Östgötagatan 27
116 25 Stockholm
08-642 20 16
www.raster.se
info@raster.se

Redaktionen Stefan Ekberg

Nimrodsgatan 24 B
115 42 Stockholm
08-34 59 33
www.redaktionen-se.se
stefan.ekberg@redaktionen-se.se

Rediviva, Bokförlaget

Bröderna Grimms väg 6
161 39 Bromma
08-25 70 07

Sama Förlag

Box 3123
183 03 Täby
08-732 59 50
www.sama.se
sama@sama.se

Samspråk Förlags AB

Box 247
701 44 Örebro
019-13 24 45
www.samsprak.se
info@samsprak.se

Schultz Förlag

Erstagatan 20 5tr
116 36 Stockholm
08-641 35 36

Sellin & Partner Bok och Idé AB

Box 555
101 31 Stockholm
08-545 182 30
www.sellin.se
info@sellin.se

Bokförlaget Siljan

Smiängsvägen 10
795 70 Vikarbyn
0248-205 89
www.bokforlaget-siljan.nu
rolf@bokforlaget-siljan.nu

Simon Editor

Södra Bogesundsgatan 10
554 73 Jönköping
www.simoneditor.se
info@simoneditor.se

Sjöbergs Bokförlag

Box 8123
250 08 Helsingborg
042-21 52 80

Sjöstrands Förlag

Duvgränd 1
172 36 Sundbyberg
08-29 99 32

Skriftställarnas Förlag AB

Sandvipevägen 13
239 42 Falsterbo
040-47 40 19

Slussens Bokförlag

Verkstadsgatan 1
453 30 Lysekil
0523-61 16 88
home6.swipnet.se/~w-61393
slussens.bokforlag@swipnet.se

Solrosens Förlag AB

Box 417
721 08 Västerås
021-12 90 76
www.solrosforlag.se
gebe@solrosforlag.se

Spirula Förlag

c/o Bergman Utveckling
Orrbacksvägen 12
585 97 Linköping
www.sbu.e.se/spi.html

Sportförlaget

Tunbytorpsgatan 7
721 37 Västerås
021-81 11 45
www.sportforlaget.com
info@sportforlaget.com

Stenströms Bokförlag

Box 24086
104 50 Stockholm
08-663 76 01

Bokförlaget Thales

Box 50034

104 05 Stockholm

08-759 64 10

www.bokforlagetthales.seinfo@bokforlagetthales.se**Streiffert Förlag**

Box 5334

102 47 Stockholm

08-661 58 80

www.streiffert.seinfo@streiffert.se**Strömbergs Bokförlag**

Box 65

162 11 Vällingby

08-620 19 00

Studentlitteratur

Box 141

221 00 Lund

046-31 20 00

www.studentlitteratur.seinfo@studentlitteratur.se**Svenska Förlaget**

Box 3313

103 66 Stockholm

08-412 27 00

www.svenskaforlaget.com**Timbro**

Box 5234

102 45 Stockholm

08-587 898 00

www.timbro.seinfo@timbro.se**Tre Böcker Förlag AB**

Humlegårdsgatan 8

412 74 Göteborg

031-83 12 76

www.forlagshuset.se/tre_bocker.html

Umbra Solis

Box 2036
240 12 Torna-Hällestad
046-534 41

Uppsala Publishing House AB

Box 2070
750 02 Uppsala
018-55 50 80
www.uppsala-publishing.se
info@upsala-publishing.se

Uppsjö Läromedel

Lilla Kammarholmen
185 91 Waxholm
tel 08-541 339 90
fax 08-541 339 95
www.varskola.se
gota@upsjsjo.se

Valentin Förlag AB

Box 8188
104 20 Stockholm
08-654 74 08
www.valentin-forlag.se
info@valentin-forlag.se

Verbum Förlag

Box 15169
104 65 Stockholm
08-743 65 00
www.verbum.se
info.forlag@verbum.se

Vincent Förlag

Lenåsen 56
795 96 Boda Kyrkby
0248-400 02
www.users.wineasy.se/cdnxx/
nils@nordreklam.se

Vinga Press

Box 7260
402 35 Göteborg
031-20 13 11

Värt Att Veta Förlag

Sötestorp

524 19 Herrljunga

0513-723 43

www.angelfire.com/ok4/hammarberg/go.htmlvaert.att.veta@ebox.tninet.se**Wahlström & Widstrand**

Box 5587

114 85 Stockholm

08-696 84 80

www.wwd.seinfo@wwd.se**Warne Förlag**

Knektvägen 58

433 69 Sävedalen

031-26 68 65

www.warne.seforlag@warne.se**Willma Guides**

Bruksvägen 9

816 95 Åmotsbruk

0297-571818

www.willmaguides.seinfo@willmaguides.se**Ödins Förlag Hanseproduktion AB**

Tranhusgatan 29

621 55 Visby

0498-24 93 18

oedin@algonet.s

Tips

Eftersom det är kostsamt att sända in manus till förlag, och då det är slöseri både med din egen och förlagets tid att sända in manuskript till förlag som inte ger ut din typ av litteratur förslår jag att du försöker "ringa in" de förlag som kan vara av intresse för dig, till exempel genom att besöka förlagets hemsida, eller botanisera på närmaste bibliotek eller bokhandel för att utröna vilken inriktning respektive förlag verkar ha.

Det kan även löna sig att slå en signal – eller maila – till förlaget innan du sänder in ditt manus, så att du verkligen försäkras dig om att de fortfarande har samma inriktning på sin utgivning.

Om skrivande på internet

Nyttiga länkar om skrivande och litteratur

LIBRIS och Kungliga Biblioteket – här kan du söka böcker och hitta information kring förlag, press och media. Klicka på "För förlag och utgivare" och sedan på "Svenska förlag på Internet", så får du fram länkar till svenska förlag:

www.kb.se

www.libris.kb.se

Bästa skivarsajterna enligt webbplatsen Topptio.com och dess besökare:

www.topptio.com/skrivar.asp

Kulturnät Sverige:

www.kultur.nu

Skriva.net – mailinglista och diskussionsforum:

skriva.net

Argus länksamling:

www.argus.has.it

Skriv.just.nu – publicera dina alster utan kostnad:

www.skriv.just.nu

Dagensbok.com – här kan du diskutera böcker och sådant som har med litteratur att göra:

www.dagensbok.com

Bokförlag

skrivarlyan.vegasys.net/ovrigt/bokforlag.html

Beställtryck är en teknik för boktryck i små upplagor

www.susning.nu/Best%e4ll

Författares Bokmaskin – pionjären inom tryck av små upplagor och författardriven utgivning:

www.bokmaskinen.se

Skrivihop.nu – kämpar mot särskrivningar. Kul och nyttig sajt:

www.skrivihop.nu

Webbpennan – för dig som skriver, redigerar och publicerar webbtex. Kostnadsfritt nyhetsbrev:

www.webbpennan.com

Möt andra som skriver poesi:

www.poeter.se

Diskussionforum och information om ett antal poeter:

www.lyrik.nu

00TAL – tidskrift om litteratur och konst. Klicka på "Debutera i 00TAL" i vänstermarginalen, så får du läsa om möjligheten att bli publicerad i 00TAL:

www.00tal.com

Skrivarsidan Asphalt.org:

www.asfalt.org

Utbildning / skrivarskolor

Författarcentrum:

www.forfattarcentrum.se/litt/skrivarkurser.html

Författarcentrum Väst:

www.forfattarcentrum.nu/skrivarkurser.htm

Ordfront (klicka på "Kurser" i vänstermarginalen):

www.ordfront.se

Folkhögskolornas informationstjänst – sök i kursregistret:

www.fin.fhsk.se

Multimanus – sök på länkar:

www.multimanus.se

Ordkonst i Lund:

www.af.lu.se/af/ordkonst/

Kulturfonstret:

www.skolutveckling.se/skolnet/kulturfonstret/lasoskriv/index.html

Skrivarsidan:

www.skrivarsidan.nu

**Tipsa oss om bra skrivarlänkar på:
astrateforlag@hotmail.com**